

Recensent: Wout Joling

Stanley Groeneveld & Max Verhart: 'Capone en King. Van delinquent tot idealist'. Uitgeverij SWP Amsterdam / Scrivare, 2010. ISBN: 9789088501289 (Verslaving, heroïne, cocaïne, drugs, afkicken/1) Zie ook: www.scrivare.nl

Soort boek/Stijl/Ziekte: Levensverhaal van en over iemand die als puber stelen tot een levensstijl maakt, verslaafd raakt aan heroïne en cocaïne, in de maalstroom belandt van criminaliteit, vervolging, gevangenis, en uiteindelijk oog in oog met de dood komt te staan. Daarna lukt het hem zijn leven weer op de rails te krijgen na een zwaar afkickprogramma in combinatie met duursport. Nu is zijn ideaal om anderen in vergelijkbare omstandigheden te helpen. Een verhaal (144 pagina's) over hoe discipline, doelen en geloof in jezelf kunnen leiden tot nieuw perspectief om te leven.

Over de schrijver: Stanley Groeneveld (1959) is de auteur van dit autobiografische boek. Iemand die van delinquent tot idealist werd, zoals de ondertitel aangeeft. Hij schreef zijn verhaal samen met Max Verhart (1944), voormalig journalist en communicatiemedewerker bij een vakbond, de reclassering en Delinkwentie & Samenleving (een voorlichtingsproject van en door ex-gedetineerden). Is daarnaast bekend als dichter van haiku's, publicist en uitgever.

Korte beschrijving:

In tien overzichtelijke hoofdstukken met titels als 'Spekkoek en vuurwerk', 'Geen vuiltje aan de lucht', en 'Klein college bajeskunde', vertelt Stanley Groeneveld het enerverende verhaal van zijn leven. Met Indonesische roots van vaders kant (oud KNIL-militair) en Portugees en Belgisch bloed van moeders kant, groeit hij aanvankelijk op in het tamelijk beschermde milieu van een middenstandwijk in Den Bosch. De jonge Stanley is geen brave hendrik maar de misstappen die hij begaat kun je nauwelijks meer dan kattenkwaad noemen. In het gezin van de autoritaire vader met de strenge militaire achtergrond, mist wel warmte, zodat Stanley als jongen vaak boven op zijn kamer bivakkeert. Op de mavo, vanaf zijn dertiende ongeveer, slaat de verveling toe en begint het kattenkwaad om te slaan in een begin van crimineel gedrag: een snoepautomaat leeghalen, kleine oplichtingspraktijken, fietsendiefstallen, zwarte handel, van klein kwaad tot groter. Als hij vijftien is begint hij te blowen, op zijn zestiende gebruikt hij voor het eerst heroïne en binnen de kortste keren is hij een verslaafde. Daarna gaat het echt mis, gewapende overvallen en zwaar aan de harddrugs. Het halen van een mavodiploma zit er niet meer in, tussen zijn zestiende en tweeëntwintigste wordt hij meerdere keren veroordeeld en zit hij in totaal zo'n twee jaar in de gevangenis. Geld, veel geld, dat hij in Amsterdam en elders weer uitgeeft aan heroïne, gokken en dure BMW's, verkrijgt hij met overvallen en vals geldhandel. De kick van het gokken is de volgende verslaving. Nadat hij ook cocaïnegebruiker is geworden en de fatale gevolgen daarvan bij anderen van dichtbij meemaakt, ziet hij onder ogen hoe diep hij is afgedaald. 'Er was maar één einde

denkbaar als ik zo doorging: de dood. Voor die keus stond ik dus: doorgaan of stoppen. Dood of leven.’ (Pag. 77)

Uiteindelijk ondergaat hij met succes een loodzwaar afkickprogramma van het Haagse verslavingscentrum ‘Het Witte Huis’ dat twee jaar duurt. Hij is dan vierentwintig. Dat is de ommekeer. Niet dat zijn leven daarna op rolletjes loopt. Hij valt nog vaak terug in crimineel gedrag, illegale handel. Relaties lopen stuk, de liefde van zijn leven verlaat hem, zijn vader sterft, hij krijgt de ernstige leverziekte hepatitis-C als laat gevolg van het gebruik van vuile spuiten tijdens zijn cocaïneverslaving. Maar toch knokt hij zich langzaam maar zeker uit het dal. Dat lukt door een steeds sterker wordende wilskracht en geloof in zichzelf. En door middel van sporten, waarbij hij zichzelf bijna onhaalbare doelen stelt die hij toch realiseert. Dat brengt hem ertoe zijn levensverhaal te schrijven. Wat leidt tot het boek, dat hij met steun van een gevangenisdominee die hem trouw is gebleven en schrijver Max Verhart, weet uit te geven. Het leidt ook tot een plan “Project 13” dat hij ontwikkelt op basis van zijn eigen ervaringen. Kern daarvan is: groepstherapie met stringente structuur, strakke (zelf)discipline, intensieve duurtrainingen, doelen stellen en bereiken, een vak leren en werk vinden. Dat plan probeert hij aan de man te brengen. Hier en daar lijkt men het in bestaande programma’s op te willen nemen. Hij gelooft erin. Omdat het hem is gelukt. Aan het eind van zijn boek schrijft hij: ‘Ik ben ervan overtuigd dat er jongens en meiden zijn, die net zo zijn als ik indertijd was, die inzien dat ze zichzelf te gronde richten als ze zo doorgaan en die er absoluut uit willen, maar daar tot nu toe niet in geslaagd zijn.’ Met dit boek maakt Groeneveld duidelijk dat er perspectief is voor die jongens en meiden.

Wat viel op: ‘Capone en King’ verwijst naar Al Capone en Martin Luther King. Kwaad en goed. De misdadiger met de bravoure van een held en de held die geweldloos succesvol voor mensenrechten wist te vechten. Een mooie, treffende titel. Treffend is ook de opdracht voorin het boek: ‘Met dank aan mijn ouders die het beste met mij voorhadden, ook al zag ik dat pas later in.’ Boodschap van dit vlot geschreven levensverhaal is misschien dat het zonder professionele hulp, in dit geval de hulp van ‘het zwaarste afkickprogramma’, niet lukt om als zwaar verslaafde weer terug in het normale leven te komen. Maar dat daarvoor uiteindelijk ook de wilskracht nodig is van de persoon zelf, die bereid is ‘de weg van de meeste weerstand’ af te leggen.

Citaten: Pag. 9: ‘Het was gezellig in de wijk waar ik opgroeide. Op het pleintje in de buurt gingen we knikkeren, verstoppertje spelen, tolleren en zo meer. Of we schoten met papieren pijltjes door een plastic elektriciteitsbuis. In zo’n pijltje stopte ik dan vaak scherpe naalden van een boom en die schoot ik dan in bh’s die op de balkons na de was te drogen hingen. We lachten heel wat af.’

Pag. 27: Welke druppel precies de emmer liet overlopen weet ik niet meer, maar in de vierde klas van de mavo had ik het zo bont gemaakt dat ik van die school af moest.’

Pag.48: 'Af en toe was er een onderbreking, werd ik opgepakt, verdween ik een tijdje achter de tralies. En het gekke is, daar vond ik rust. Voor zolang het duurde.'

Pag. 63: 'Ik wilde wel van de drugs af, maar ik kon het maar niet.'

Pag. 66: 'De worsteling in mij, tussen willen en kunnen, was kennelijk nog niet uitgevochten. Of misschien is het eerlijker te zeggen dat ik nog niet zo ver was het echt te willen. De Capone in mij was nog altijd sterker dan de King.'

Pag. 98: 'Een topper werd ik niet, maar het ging er ook niet om de beste te zijn, maar het beste uit mezelf te halen! Ik stelde mij doelen en haalde die. Dat gaf mij een enorme voldoening.'

Pag. 123: 'Tegen die berg oprijden was die eerste keer zoiets als tegen een orkaan in fietsen: zelfs in mijn aller-lichtste verzet kostte elke trap op de pedalen strijd, moest ik voor elke meter vechten. Ik hapte naar adem, voelde mijn hart te keer gaan, mijn benen verzuurden en gingen pijn doen, mijn hele wezen begon zich te verzetten tegen doorgaan. Afstappen, afstappen – geest en lichaam vroegen, nee smeekten mij daarom. Maar, zo beeldde ik me in, als ik afstap ben ik dood of ik val weer terug in de heroïne.'

Recensies:

Op de website van de uitgever zijn een recensie, dagbladartikelen, geluidsfragment en beeldopname van regionale omroep te vinden. <http://www.swpbook.com/1316>

[Recensie Brabants Dagblad d.d. 11 oktober 2010](#)

[Artikel Brabants Dagblad d.d. 13 oktober 2010](#)

[Artikel De Telegraaf d.d. 16 oktober 2010](#)

[Artikel NRC Next d.d. 19 oktober 2010](#)

[Artikel Reformatorisch Dagblad d.d. 25 oktober 2010](#)

[Geluidsfragment Omroep Brabant *Ex-gedetineerden lopen Vestingloop*](#)